

Vzdělávací obor:

Člověk a jeho svět

Očekávaný výsledek učení:

CJS-CJS-001-ZV5-006

Prokáže základní porozumění roli prezidenta, politiků, soudců a policistů na základě reflexe příběhu či modelové situace.

Popis úrovně Splněno

- Uvede příklady činnosti prezidenta, se kterými se setká prostřednictvím mediálních sdělení, a vysvětlí jejich smysl.

Role prezidenta

Autorka materiálu: doc. PhDr. Jana Stará, Ph.D.

Konzultace: Mgr. Dana Ticháčková

Anotace

Žáci na základě videoukázek porovnávají informace o pravomocích prezidenta a výsledky své diskuse porovnávají s vymezením pravomocí prezidenta v Ústavě ČR. U vybraných pravomocí vysvětlují, proč jsou tyto pravomoci pro společnost důležité. Lekce vede žáky k rozvoji kompetence k občanství a udržitelnosti, konkrétně k porozumění tomu, že prezident ČR má role dané zákony (Ústavou ČR) a musí se jimi řídit, k pochopení toho, proč jsou vybrané role důležité, k porozumění tomu, že cesta ke schválení zákona je složitá a prezident zde hraje určitou roli, ale sám zákony prosazovat nemůže, k porozumění tomu, že politické funkce s sebou nesou odpovědnost za stát a občany, k uvědomování si odpovědnosti voličů. Lekce je provázána s rozvojem čtenářské a pisatelské gramotnosti. Žáci porovnávají zdroje informací – text promluvy na nahrávkách s textem Ústavy, hledají shody i rozdíly, zaměřují se na podstatné informace. Využitím úryvku z Ústavy ČR se žáci učí rozumět odbornému textu, vlastními slovy formulují svůj názor a argumentují (proč jsou zmíněné pravomoci prezidenta důležité).

Zadání pro žáky

1. Pustěte si video Politika se nás týká: Prezident
<https://edu.ceskatelevize.cz/video/14445-politika-se-nas-tyka-prezident>

2. Diskutujte ve dvojicích a pak v rámci celé třídy:

Co z toho, co zaznělo v ukázce, je v souladu s vymezením pravomocí prezidenta?

Zaznělo v ukázce něco, co není úplně v moci prezidenta?

3. Pustěte si druhé video:
<https://edu.ceskatelevize.cz/video/1888-co-dela-politik>

Porovnejte informace z obou videoukázek a ve výňatcích z Ústavy ČR podtrhněte pravomoci prezidenta, kterých se obě ukázky týkaly.

Zdroj: Ústava České republiky – Pražský hrad

Čl. 62

Prezident republiky

a) jmenuje a odvolává předsedu a další členy vlády a přijímá jejich demisi, odvolává vládu a přijímá její demisi,

b) svolává zasedání Poslanecké sněmovny,

- c) rozpouští Poslaneckou sněmovnu,
- d) pověřuje vládu, jejíž demisi přijal nebo kterou odvolal, vykonáváním jejích funkcí prozatímně až do jmenování nové vlády,
- e) jmenuje soudce Ústavního soudu, jeho předsedu a místopředsedy,
- f) jmenuje ze soudců předsedu a místopředsedy Nejvyššího soudu,
- g) odpouští a zmírňuje tresty uložené soudem a zhlazuje odsouzení,
- h) má právo vrátit Parlamentu přijatý zákon s výjimkou zákona ústavního,
- i) podepisuje zákony,
- j) jmenuje prezidenta a viceprezidenta Nejvyššího kontrolního úřadu,
- k) jmenuje členy Bankovní rady České národní banky.

Čl. 63

- (1) Prezident republiky dále
 - a) zastupuje stát navenek,
 - b) sjednává a ratifikuje mezinárodní smlouvy; sjednávání mezinárodních smluv může přenést na vládu nebo s jejím souhlasem na její jednotlivé členy,
 - c) je vrchním velitelem ozbrojených sil,
 - d) přijímá vedoucí zastupitelských misí,
 - e) pověřuje a odvolává vedoucí zastupitelských misí,
 - f) vyhlašuje volby do Poslanecké sněmovny a do Senátu,
 - g) jmenuje a povyšuje generály,
 - h) propůjčuje a uděluje státní vyznamenání, nezmocní-li k tomu jiný orgán,
 - i) jmenuje soudce,
 - j) nařizuje, aby se trestní řízení nezahajovalo, a bylo-li zahájeno, aby se v něm nepokračovalo,
 - k) má právo udělovat amnestii.

4. U podtržených pravomocí vysvětlíte, proč jsou důležité.

Vazba na klíčové kompetence

Název KK Složka KK Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
KK k občanství a udržitelnosti Odpovědné rozhodování a jednání KOB-ODP-000- ZV5-001	<i>Uplatňuje svůj díl zodpovědnosti vůči ostatním a okolí.</i>	- vedu žáky k uvědomování si odpovědnosti voličů (podporuji tak budování odpovědnost voliče (volba prezidenta je volbou všech občanů) - umožňuji žákům, aby vlastními slovy formulovali svůj názor (proč jsou zmíněné pravomoci prezidenta důležité)

Vazba na základní gramotnosti

Název ZG Složka ZG Kód OVU	Znění OVU	Vzdělávací strategie
Čtenářská a pisatelská gramotnost Budování porozumění v četbě a v procesu psaní ZGC-BPO-000- ZV5-001	<i>Čte a píše texty odborné i prožitkové pro porozumění oboru lidského poznání nebo sobě.</i>	- využitím úryvku z Ústavy ČR a propojováním informací z videoukázky umožňuji žákům, aby se učili porozumět odbornému textu

Metodický komentář pro učitele – doporučení k realizaci

U podtržených pravomocí v Ústavě ČR žáci vysvětlí, proč jsou důležité. Pro podporu zapojení všech žáků doporučujeme diskusi v rámci celé třídy prokládat diskusí ve dvojicích či malých skupinách, využívání losovátek na rozdělení do skupin, psaní krátkých odpovědí žáků na tabulky apod.

Další náměty na rozšíření aktivity:

Žáci napíší, jaké lidské vlastnosti se s podtrženými pravomocemi prezidenta pojí. (Jaký by měl prezident či prezidentka být, aby mohl/a dobře zvládat tyto pravomoci?)

- Sledujte ukázkou z rozhovoru: <https://decko.ceskatelevize.cz/video/i871694>
- Nechte žáky diskutovat ve dvojici a pak v rámci celé třídy:

Může prezident zmíněná dětská přání uvést v realitu?

Proč? Co může v této věci udělat?

Kdo by mohl změnit to, co se děti ve škole učí? Jak?

Může někdo zařídit, aby součástí území nějakého vnitrozemského státu bylo i území přímořské?

Popis ověřování

Učitel může splnění cíle úlohy ověřit analýzou žákovských odpovědí na dílčí otázky:

Ve výňatcích z Ústavy ČR podtrhněte pravomoci prezidenta, kterých se ukázkou týkala.

U podtržených pravomocí vysvětlete, proč jsou důležité.

Učitel sleduje zapojení jednotlivých žáků do diskuse a kvalitu odpovědí (formulování vlastního názoru).